

devī mahātmyam durgā saptaśati pancamo² dhyāyaḥ

devyā dūta saṃvādo nāma pañcamo dhyāyaḥ ||

asya śrī uttaracaritrasya rudra ṛṣiḥ | śrī mahāsarvatī devatā | anuṣṭupchandhaḥ | bhīmā śaktiḥ | bhrāmarī
bījam | sūryastatvam | sāmavedaḥ | svarūpam | śrī mahāsarvatīprītyarthe | uttaracaritrapāṭhe viniyogaḥ
||

dhyānaṃ

ghaṇṭāsūlahalāni śaṅkha musale cakraṃ dhanuḥ sāyakaṃ
hastābjairdhatīṃ ghanāntavilasacchītāṃśutulyaprabhāṃ
gaurī deha samudbhavāṃ trijagatām ādhārabhūtāṃ mahā
pūrvāmatra sarasvatī manubhaje śumbhādidaityardinīṃ||

||ṛṣiruvāca|| 1 ||

purā śumbhaniśumbhābhyāmasurābhyāṃ śacīpateḥ
trailokyam yañña bhāgāśca hṛtā madabalāśrayāt ||2||

tāveva sūryatām tadvadadhikāraṃ tathaindavaṃ
kauberamatha yāmyaṃ cakrānte varuṇasya ca
tāveva pavanarddhi²ṃ ca cakraturvahni karmaca
tato devā vinirdhūtā bhraṣṭarājyāḥ parājitāḥ ||3||

hṛtādhikārāstridaśāstābhyāṃ sarve nirākṛtāḥ
mahāsurābhyāṃ tāṃ devīṃ saṃsmarantyparājitāṃ ||4||

tayāsmākaṃ varo datto yadhāpatsu smṛtākhillāḥ
bhavatāṃ nāsayiṣyāmi tatkṣaṇātparamāpadaḥ ||5||

itikṛtvā matiṃ devā himavantaṃ nageśvaraṃ
jagmustatra tato devīṃ viṣṇumāyāṃ pratuṣṭuvuḥ ||6||

devā ūcuḥ

namo devyai mahādevyai śivāyai satataṃ namaḥ|

namaḥ prakṛtyai bhadrāyai niyatāḥ praṇatāḥ smatāṃ ||6||

raudrāya namo nityāyai gauryai dhātryai namo namaḥ
jyotsnāyai cendurūpiṇyai sukhāyai satataṃ namaḥ ||8||

kaḷyāṇyai praṇatā vṛddhyai siddhyai kurmo namo namaḥ
nairṛtyai bhūbhṛtāṃ lakṣmai śarvāṇyai te namo namaḥ ||9||

durgāyai durgapārāyai sārāyai sarvakāriṇyai
khyātyai tathaiva kṛṣṇāyai dhūmrāyai satataṃ namaḥ ||10||

atisaumyatiraudrāyai natāstasyai namo namaḥ
namo jagatpratiṣṭhāyai devyai kṛtyai namo namaḥ ||11||

yādevī sarvabhūteṣū viṣṇumāyeti śabdhitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||12||

yādevī sarvabhūteṣū cetanetyabhidhīyate
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||13||

yādevī sarvabhūteṣū buddhirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||14||

yādevī sarvabhūteṣū nidrārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||15||

yādevī sarvabhūteṣū kṣudhārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||16||

yādevī sarvabhūteṣū chāyārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||17||

yādevī sarvabhūteṣū śaktirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||18||

yādevī sarvabhūteṣū tṛṣṇārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||19||

yādevī sarvabhūteṣū kṣāntirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||20||

yādevī sarvabhūteṣū jātirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||21||

yādevī sarvabhūteṣū lajjārūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||22||

yādevī sarvabhūteṣū śāntirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||23||

yādevī sarvabhūteṣū śraddhārūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||24||

yādevī sarvabhūteṣū kāntirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||25||

yādevī sarvabhūteṣū lakṣmīrūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||26||

yādevī sarvabhūteṣū vṛttirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||27||

yādevī sarvabhūteṣū smṛtirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||28||

yādevī sarvabhūteṣū dayārūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||29||

yādevī sarvabhūteṣū tuṣṭirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||30||

yādevī sarvabhūteṣū mātṛrūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||31||

yādevī sarvabhūteṣū bhrāntirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai, namastasyai namonamaḥ ||32||

indriyāṇāmadhiṣṭhātrī bhūtānāṃ cākhileṣu yā
bhūteṣu satataṃ tasyai vyāpti devyai namo namaḥ ||33||

citirūpeṇa yā kṛtsnameta dvyāpya sthitā jagat
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||34||

stutāsuraiḥ pūrvamabhīṣṭa saṃśrayāttathā
surendreṇa dineṣusevitāl
karotusā naḥ śubhaheturīśvarī
śubhāni bhadraṇya bhihantu cāpadaḥ ||35||

yā sāmprataṃ coddhatadaiyatāpitai
rasmābhirīśācasurairnamaśyatel
yāca smatā tat-kṣaṇa meva hanti naḥ
sarvā padobhaktivinamramūrtibhiḥ ||36||

ṛṣiruvācall

evaṃ stavābhi yuktānāṃ devānāṃ tatra pārvatī
snātumabhyāyayau toye jāhnavyā nṛpanandana ||37||

sābravītān surān subhrūrbhavadbhiḥ stūyate॑ tra kā
śārīrakośataścāsyāḥ samudbhūtā॑ bravīcchivā ||38||

stotraṃ mamaitatkriyate śumbhadaitya nirākṛtaiḥ
devaiḥ sametaiḥ samare niśumbhena parājitaiḥ ||39||

śārīrakośādyattasyāḥ pārvatyā niḥṣṛtāmbikāl
kauśikīti samasteṣu tato lokeṣu gīyate ||40||

tasyāṃvinirgatāyāṃ tu kṛṣṇābhūtsāpi pārvatī
kāḷiketī samākhyātā himācalakṛtāśrayā ||41||

tato॑mbikāṃ paraṃ rūpaṃ bibhrāṇāṃ sumanoharam |
dadarśa caṇdo muṇḍaśca bhṛtyau śumbhaniśumbhayoḥ ||42||

tābhyāṃ śumbhāya cākhyātā sātīva sumanoharāl

kāpyāste strī mahārāja bhāsa yantī himācalam ||43||

naiva tādṛk kvacidrūpaṃ dṛṣṭaṃ kenaciduttamam
ññāyatāṃ kāpyasau devī gṛhyatāṃ cāsuresvara ||44||

strī ratna maticārvañjgī dyotayantīdiśastviṣāl
sātutiṣṭati daityendra tāṃ bhavān draṣṭu marhati ||45||

yāni ratnāni maṇayo gajāśvādīni vai prabhol
traī lokyetu samastāni sāmprataṃ bhāntite gṛhe ||46||

airāvataḥ samānīto gajaratnaṃ punardarāt
pārijāta taruścāyaṃ tathai voccaiḥ śravā hayaḥ ||47||

vimānaṃ haṃsasamṃyuktametattiṣṭhati te ॐ ṅgaṇel
ratnabhūta mihānītaṃ yadāsīdvedhaso ॐ dbhutaṃ ||48||

nidhireṣa mahā padmaḥ samānīto dhaneśvarāt
kiñjalkinīṃ dadau cābdhirmālāmamlānapajakajāṃ ||49||

chatraṃ tevāruṇaṃ gehe kāñcanasrāvi tiṣṭhatil
tathāyaṃ syandanavaro yaḥ purāsītprajāpateḥ ||50||

mṛtyorutkrāntidā nāma śaktirīśa tvayā hṛtāl
pāśaḥ salila rājasya bhrātustava parigrahe ||51||

niśumbhasyābdhijātāśca samastā ratna jātayaḥ
vahniścāpi dadau tubhya magniśauce ca vāsasī ||52||

evaṃ daityendra ratnāni samastānyāhṛtāni te
strī ratna meṣā kalyāṇī tvayā kasmāna gṛhyate ||53||

ṛṣiruvācal

niśamyeti vacaḥ śumbhaḥ sa tadā caṇḍamuṇḍayoḥ
preṣayāmāsa sugrīvaṃ dūtaṃ devyā mahāsuraṃ ||54||

iti ceti ca vaktavyā sā gatvā vacanānmamal

yathā cābhyeti samprītyā tathā kāryaṃ tvayā laghu ||55||

satatra gatvā yatrāste śailoddoṣe ७ tiśobhanel
sādevī tāṃ tataḥ prāha ślakṣṇaṃ madhurayā girā ||56||

dūta uvācall

devi daityeśvaraḥ śumbhastrelokye parameśvaraḥ
dūto ७ haṃ preṣi tastena tvatsakāśamihāgataḥ ||57||

avyāhatāññaḥ sarvāsu yaḥ sadā devayoniṣul
nirjitākhila daityāriḥ sa yadāha śṛṇuṣva tat ||58||

mamatrailokya makhilaṃ mamadevā vaśānugāḥ
yaññabhāgānahaṃ sarvānupāśnāmi pṛthak pṛthak ||59||

trailokyevararatnāni mama vaśyānyaśeṣataḥ
tathaiva gajaratnaṃ ca hṛtaṃ devendravāhanaṃ ||60||

kṣīrodamathanodbhūta maśvaratnaṃ mamāmaraiḥ
uccaiḥśravasasaṃññaṃ tatpraṇipatyā samarpitaṃ ||61||

yānicānyāni deveṣu gandharveṣūrageṣu ca |
ratnabhūtāni bhūtāni tāni mayyeva śobhane ||62||

strī ratnabhūtāṃ tāṃ devīm loke manyā mahe vayaṃ
sā tvamasmānupāgaccha yato ratnabhujō vayaṃ ||63||

māṃvā mamānujaṃ vāpi niśumbhamuruvikramam |
bhajatvaṃ cañcalāpājgi ratna bhūtāsi vai yataḥ ||64||

paramaiśvarya matulaṃ prāpsyase matparigrahāt |
etadbhudhyā samālocya matparigrahataṃ vraja ||65||

ṛṣiruvācall

ityuktā sā tadā devī gambhīrāntaḥsmitā jagaul
durgā bhagavatī bhadrā yayedaṃ dhāryate jagat ||66||

devyuvācall

satya muktaṃ tvayā nātra mithyākiñcittvayoditam|
trailokyādhipatiḥ śumbho niśumbhaścāpi tādṛśaḥ ||67||

kiṃ tvatra yatpratiññātaṃ mithyā tatkriyate katham|
śrūyatāmalpabuddhitvāt tpratiññā yā kṛtā purā ||68||

yomām jayati sajgrāme yo me darpaṃ vyapohati|
yome pratibalo loke sa me bhartā bhaviṣyati ||69||

tadāgacchatu śumbho²tra niśumbho vā mahāsuraḥ|
mām jivvā kiṃ cireṇātra pāṇiṅgrhṇātumelaghu ||70||

dūta uvācall

avaliptāsi maivaṃ tvaṃ devi brūhi mamāgrataḥ|
trailokyekaḥ pumāṃstiṣṭed agre śumbhaniśumbhayoḥ ||71||

anyeṣāmapī daityānāṃ sarve devā na vai yudhil
kiṃ tiṣṭhanti summukhe devi punaḥ strī tvamekikā ||72||

indrādyāḥ sakalā devāstasthuryeṣāṃ na saṃyugel
śumbhādīnāṃ kathaṃ teṣāṃ strī prayāsyasi sammukham ||73||

sātvaṃ gaccha mayaivoktā pārśvaṃ śumbhaniśumbhayoḥ|
keśākarṣaṇa nirdhūta gauravā mā gamiṣyasi||74||

devyuvācal

evametad balī śumbho niśumbhaścātivīryavān|
kiṃ karomi pratiññā me yadanālocitāpurā ||75||

satvaṃ gaccha mayoktaṃ te yadetattsarva mādṛtaḥ|
tadācakṣvā surendrāya sa ca yuktaṃ karotu yat ||76||

|| iti śrī mārkaṇḍeya purāṇe sāvarnike manvantare devi mahatmye devyā dūta saṃvādo nāma pañcama

dhyāyaḥ samāptam ॥

āhuti

klīṃ jayantī sāṅgāyai sāyudhāyai saśaktikāyai saparivārāyai savāhanāyai dhūmrākṣyai viṣṇumāyādi
caturviṃśad devatābhyo mahāhutiṃ samarpayāmi namaḥ svāhā ॥

Web Url: <http://www.vignanam.org/veda/devi-mahatmyam-durga-saptasati-chapter-5-english.html>